

Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu w Gdańsku

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS) W CYKLU KSZTAŁCENIA 2014/2016

Jednostka Organizacyjna:		Zakład Psychologii		Kierunek:		Fizjoterapia		
Rodzaj studiów i profil (I stopień/II stopień, ogólnie akademicki/praktyczny):			II stopnia praktyczny		Kod przedmiotu:		FIISPnp09	
Nazwa przedmiotu:			<i>Psychologia kliniczna i psychoterapia</i>					
Tryb studiów		Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Punkty ECTS	Typ przedmiotu	Język wykładowy
Stacjonarne		I	I	wykłady	15	2	obligatoryjny	polski
				ćwiczenia	15			
Nauczyciel(-e) odpowiedzialny(-i) za przedmiot: dr Milena Lachowicz								
e-mail: milena@kiero.net ;								
Wymagania wstępne:								
Znajomość wiedzy z psychologii ogólnej, rozwojowej i społecznej oraz biologicznych podstaw zachowania.								
Cele przedmiotu:								
Zapoznanie studentów z ogólnymi prawidłowościami zachowania i zasadniczymi mechanizmami psychologicznymi funkcjonowania człowieka z uwzględnieniem jego właściwości chorobowych, dysfunkcyjnych i niepełnosprawności, tym samym umożliwiając im jako przyszłym fizjoterapeutom na kompetentne i zależne od indywidualnych potrzeb pacjentów, stosowanie w procesie rehabilitacji, środków oddziaływania fizjoterapeutycznego z elementami wsparcia psychologicznego.								
Opis efektów kształcenia dla przedmiotu oraz ich powiązanie z efektami kształcenia dla kierunku:								

<i>WIEDZA</i>		
W1	Zna i rozumie podstawowe pojęcia psychologii klinicznej, psychologii rehabilitacji oraz potrafi rozpoznać a także interpretować problemy psychologiczne u osób z określonymi dysfunkcjami i zaburzeniami psychicznymi w różnym wieku. Zna psychologiczne podstawy interwencji psychologicznej. Rozumie procesy zagrażające zdrowiu. Posiada wiedzę na temat psychologicznych uwarunkowań pracy z osobami niepełnosprawnymi.	K_W04;K_W10;K_W11;K_W14
W2	Posiada wiedzę z zakresu stosowania pomocy psychologicznej oraz wybranych metod psychoterapeutycznych. Student potrafi posługiwać się systemami klasyfikacyjnymi ICD-10 i DSM-IV , definiuje i rozróżnia pojęcia choroby psychicznej i zaburzenia psychicznego. Jest wrażliwy na zjawiska piętna i wykluczenia.	K_W11; K_W13
W3	Posiada wiedzę na temat łagodzenia i rozwiązywania problemów z zakresu społecznych skutków niepełnosprawności. Zna i potrafi interpretować zasady etyczne obowiązujące w pracy z pacjentem i w zespole.	K_W10;K_W14;K_W17
<i>UMIĘJĘTNOŚCI</i>		
U1	Potrafi dobierać odpowiednie środki ekspresji werbalnej i cielesnej w pracy z pacjentem.	K_U01, K_U05;K_U21
U2	Posiada umiejętność rozpoznawania problemów psychologicznych. Posiada umiejętność wykorzystywania podstawowej wiedzy z psychologii klinicznej oraz komunikacji interpersonalnej.	K_U01;K_U16;K_U21
U3	Potrafi wzbudzić u pacjentów zainteresowanie aktywnością ruchową i czynnym wypoczynkiem.	K_U19
<i>KOMPETENCJE</i>		
K1	Rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie. Rozumie potrzebę okazywania szacunku wobec pacjenta. Jest świadomy własnych ograniczeń zawodowych, potrafi określić swoje braki i wątpliwości.	K_K02;K_K03;K_K04;
K2	Wykazuje inicjatywę i kreatywność w działaniu zawodowym. Wykazuje prozdrowotny i higieniczny styl życia.	K_K02;K_K03;K_K04 K_K05

Kryteria i metody oceny osiągniętych efektów kształcenia:

W1: dyskusja, obserwacja

W2: dyskusja,

W3: dyskusja

U1: dyskusja, obserwacja jawna nieuczestnicząca,

U2: dyskusja, obserwacja jawna nieuczestnicząca, egzamin

U3: dyskusja, obserwacja jawna nieuczestnicząca

U4: dyskusja, obserwacja jawna nieuczestnicząca

K1: dyskusja

K2: studium przypadku, odgrywanie ról- ocena eksperta składa się ze zgodności ze standardem, innowacyjności, oraz poprawności merytorycznej eksperta, dyskusja, obserwacja jawna nieuczestnicząca,

Przy ocenianiu efektów kształcenia pod uwagę brane są: aktywność na zajęciach, aktywność, poprawność merytoryczna i oryginalność w poszukiwaniu, a także prezentacja rozwiązania studium przypadków realizowanych w trakcie zajęć. Ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru za określone wyżej wymienione działania pracy studenta. Aby uzyskać zaliczenie przedmiotu na ocenę dostateczną student musi osiągnąć wszystkie wymienione przedmiotowe efekty kształcenia.

Metody i formy realizacji przedmiotu:

Wykłady z wykorzystaniem sprzętu audiowizualnego.

Ćwiczenia: zajęcia o charakterze warsztatowym, praca indywidualna, w parach i zespołach kilkuosobowych, zajęcia praktyczne, scenki.

Treści kształcenia:

Wykłady:

1. Psychologia kliniczna jako nauka. Przedmiot, cel oraz metody psychologii klinicznej.

2. *Psychopatologia. Główne szkoły, nurty i podejścia do zaburzeń psychicznych oraz ich przedstawiciele.*
3. *Kategoryzacja zaburzeń psychicznych wg klasyfikatorów DSM-IV oraz ICD-10.*
4. *Zaburzenia rozwojowe i upośledzenia. Patogeneza i leczenie.*
5. *Zaburzenia kognitywne, emocjonalne i behawioralne oraz uzależnienia. Patogeneza i leczenie.*
6. *Zaburzenia osobowości. Patogeneza i leczenie.*
7. *Choroby psychiczne i inne zaburzenia oraz dewiacje. Patogeneza i leczenie.*
8. *Psychologia rewalidacyjna i rehabilitacji. Problemy psychologiczne osób niepełnosprawnych i dysfunkcyjnych.*
9. *Wpływ choroby na stan psychiczny pacjenta. Przyczyny zmiany stanu psychicznego pacjenta, typy reakcji na chorobę.*
10. *Podstawowe rodzaje pomocy psychologicznej i ogólna charakterystyka rodzajów pomocy udzielanych przez psychologa klinicznego.*
11. *Psychoterapia. Historia, nurty, szkoły, zjawiska, techniki i specyficzne problem badawcze. Ogólna charakterystyka przebiegu procesu psychoterapii.*
12. *Psychoterapia dynamiczna. Czynniki leczące w psychoanalizie i neopsychoanalizie. Podejście systemowe. Szkoła komunikacyjna.*
13. *Podejście humanistyczno-egzystencjalne. Psychoterapia skoncentrowana na kliencie. Psychoterapia Gestalt. Logoterapia Frankla.*
14. *Terapia poznawczo-behawioralna. Czynniki leczące oraz specyficzne i niespecyficzne w psychoterapii poznawczo-behawioralnej.*
15. *Eklektyczne i integracyjne ujęcie psychoterapii. Problemy etyczne w psychoterapii.*

Ćwiczenia:

1. Psychologiczne uwarunkowania podatności na choroby. Wpływ choroby na stan psychiczny pacjenta. Przyczyny zmiany stanu psychicznego pacjenta, typy reakcji na chorobę, przykłady.
2. Wpływ wybranych czynników osobowościowych na odbiór sytuacji choroby: odporność psychiczna (jej rodzaje, uwarunkowania, czynniki obniżające i podwyższające), dojrzałość osobowościowa, analiza przypadków.
3. Uwarunkowania psychologicznego funkcjonowania osoby niepełnosprawnej: frustracja potrzeb, ból i lęk, napięcie emocjonalne, zmiany w spostrzeganiu własnej osoby, kryzysy egzystencjalne.
4. Wsparcie i przykłady rozmów psychologicznych z pacjentem niepełnosprawnym i jego bliskimi. Trening kognitywny i optymistyczny styl atrybucji w leczeniu osób niepełnosprawnych.
5. Błędy jatrogenne: rodzaje, przyczyny, następstwa.
6. Zaburzenia psychosomatyczne: ogólna charakterystyka, podział, etiopatogeneza, wpływ osobowości, podejście psychosomatyczne do pacjenta.
7. Zaburzenia afektywne jako konsekwencja długotrwałej choroby somatycznej: nerwica, depresja. Analiza przypadków.
8. Zaburzona osobowość jako efekt choroby somatycznej (homilopatia), organicznego uszkodzenia mózgu (zaburzenia organiczne), kazuistyka.
9. Problemy psychiatryczne w konsekwencji bólu przewlekłego: zaburzenia lękowe, depresja, zaburzenia adaptacyjne, zespół stresu pourazowego, uzależnienia, kazuistyka.
10. Podstawowe rodzaje pomocy psychologicznej i ogólna charakterystyka rodzajów pomocy udzielanych przez psychologa klinicznego.
11. Psychoterapia grupowa: grupa otwarta, zamknięta, grupa wsparcia, grupa treningowa.
12. Wybrane zagadnienia terapii behawioralnej: desensytyzacja, awersyjne przewarunkowanie, metody warunkowania sprawczego.
13. Terapia poznawczo-behawioralna: główne zasady, zastosowanie na przykładzie leczenia bólu, lęku i uzależnień.
14. Psychologiczne wsparcie procesu rehabilitacji. Trening mentalny, techniki wizualizacyjne i medytacyjnej.
15. Prawidłowe i zaburzone relacje pacjent – fizjoterapeuta, problemy etyczne w niesieniu wsparcia psychologicznego.

Forma zaliczenia: Egzamin pisemny (test); zaliczenie z oceną

Literatura:

Podstawowa:

- Grzesiuk L.(red.). Psychoterapia. Szkoły, zjawiska, techniki i specyficzne problemy., PWN ,Warszawa. 2002
- Grzesiuk L., Suszek H. (red.). Psychoterapia. Integracja .Podręcznik akademicki. Wyd. Psychologii i Kultury ENETEIA ,Warszawa. 2010
- Cierpiatkowska L. (red.): Psychologia zaburzeń osobowości. Wybrane zagadnienia. UAM, Poznań 2004.
- Grzesiuk L. (red.): Psychoterapia. T. 1-3, ENETEIA, Warszawa 2005.
- Millon T., Davis R.: Zaburzenia osobowości we współczesnym świecie. IPZ, Warszawa 2005.
- Popiel A., Pragłowska E., Psychoterapia poznawczo-behawioralna. Teoria i praktyka. Wyd. Paradygmat. Warszawa. 2008
- Strelau J. (red.) Psychologia. Podręcznik akademicki. Tom 3. Gdańsk: GWP. 2002
- Zimbardo P. Psychologia i życie. Warszawa: PWN. 2006

Uzupełniająca:

Dolińska-Zygmunt G.. *Psychologiczne uwarunkowania podatności na choroby (w:)Podstawy psychologii zdrowia. (red. G.Dolińska-Zygmunt).Wyd. Uniwersytetu Wrocławskiego. Wrocław. 2001*

Jankowski K. Gierus J. (red.) *Człowiek chory. Aspekty biopsychospołeczne. Tom 1-4. Centrum Psychologii i Pomocy Psychologicznej, Lublin. 2009.*

Sęk H.: *Wprowadzenie do psychologii klinicznej. WN Scholar, Warszawa 2001.*

Sęk H. (red.): *Psychologia kliniczna. T. 1-2, WN PWN, Warszawa 2005.*

Bilans punktów ECTS (1 pkt ECTS – 25-30 godz. pracy studenta):

<i>Aktywność</i>	<i>Obciążenie studenta</i>
Udział w wykładach	godz. 15
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	godz.10
Udział w ćwiczeniach	godz. 15
Przygotowanie się do ćwiczeń	godz.15
Konsultacje	godz.10
Przygotowanie prezentacji	godz. 5
....	godz.
Całkowite obciążenie pracą studenta	godz.70
Punkty ECTS za przedmiot	ECTS 2

Opracował: Milena Lachowicz